

tien og Antipatien gav sig til Kende, henholdsvis overfor den ene og overfor den anden. Endvidere kunde det tænkes, at en af disse krigsførende Magter har sagt til sig selv: Skulde den Dag komme, da vi er stærkt optaget paa alle Fronter, saa kunde man med det Militærvæsen, Danmark har, selv om det ikke er stort, dog komme til at genere os i et givet Øjeblik (*Ellinger: Naa, dog!*). Derfor tror jeg, at naar Tyskland var opmærksomt paa vor Holdning under Krigen, var det ikke mindst med Henblik paa den Militærordning, vi havde, med hvilken vi i givet Tilfælde kunde komme til at genere det. Man var vel ikke helt sikker paa, om der ikke herhjemme kunde være nogle halvgale revanchelystne; hvilken Indflydelse de havde, kunde man jo ikke vide noget om uden at sondere Stemningen nøje. Men hvis nogen mener, at dette er et Forsvar for vort Militær, saa vil jeg understrege, at man udtrykkelig kun frygtede os i det Øjeblik, der ikke var Mandskab tilovers til andre Fronter end dem, paa hvilke man i Forvejen var i Kamp. Derfor kunde det Militærvæsen, vi havde, meget godt have givet Anledning til, at vi var kommet med.

Men lad nu det være. Under alle Omstændigheder er vi jo enige om, at Krigen forløb paa en for os heldig Maade, ikke paa Grund af den Forsvarsordning, vi havde, men paa Grund af en fornuftigt og forsigtigt ført Udenrigspolitik. Lad os nu blive staaende ved det; for det er vist det rigtige. De forskellige Lande og ikke mindst Danmark har jo lært et og andet af den Krig, der har været; men netop derfor forekommer det mig ganske mærkværdigt og uforstaaeligt, at ellers forstandige Mennesker kan forsvare Opretholdelsen af den Ordning, vi har her, skønt den er ganske umulig til et Krigsforsvar og vil give Anledning til en haabløs, fortvivlet Kamp med Tab af Menneskeliv og Værdier, ganske hen i Vejret. Der, mener jeg, ligger det store Ansvar og ikke med Hensyn til det Vagtkorps, her er Tale om. Det skal ikke være en Afløsning af den nuværende Forsvarsordning til samme Brug som det, man har tiltænkt den Forsvarsordning, vi har, det er ikke Meningen. Og saa snart vi er ude af alt, hvad der hedder krigsmæssigt Forsvar, taler vi os nok til Rette; om der i dette Korps skal være Gøværer, som er en Tomme længere eller en Tomme kortere, det er ikke det, det drejer sig om; om man behøver disse eller hine Midler for at holde Vagt her eller der, det er ikke det store Spørgsmaal. Jeg forstaaer udmærket godt,

at man særlig fra Venstres Side maa gøre alt, hvad gøres kan, for at forsvare den Ordning, vi fik i 1922. Det er selvfølgelig ikke saa morsomt, naar man har gennemført en Ordning i 1922 og nærmest kalder den sit eget Barn, at den saa allerede skal forsvinde i 1926 og give Plads for et Vagtkorps.

Endelig er der Hensynet til Udlandet. Der er jo faldet adskillige Udtalelser om Danmarks større eller mindre Pligter til at have et Forsvarsvæsen. Man har paa-beraaet sig Haagerkonventionerne fra 1907, hvor en Artikel 25 siger saadant noget som, at naar en Stat har et Forsvarsvæsen, skal den anvende dette til at værgø eller forsvare sin Neutralitet med. Ja, det bliver netop det farlige ved det, hvis vi i Henhold til Konventionen er forpligtede til at bruge det, vi har, hvad enten det er i en haabløs Kamp eller ikke, vi skal bruge det; og da i alt Fald vi fra vor Side erkender vor Lidenhed og vor fuldstændige militære Afmagt, vil man kunne forstaa, at med Haagerkonventionens Bestemmelser for Øje, som ikke tvinger os til noget, men siger, at hvis vi har noget, skal vi bruge det, ønsker vi dette fjernet snarest muligt, da vi ved, at hvis vi bruger det, bliver det til vor egen Ulykke. Folkenes Forbund kræver jo ikke noget. Det er ikke Meningen, at vi skal forelægge vor Forsvarsordning til Godkendelse i Folkenes Forbund, der er ingen, som kræver noget som helst bestemt, og hvorledes skulde det ogsaa kunne lade sig gøre? Nej, i saa Henseende er vi fuldt suveræne, og de Udtalelser, der er faldet fra udenlandske Statsmænd, bekræfter ganske dette. Robert Cecil har erklæret, at der naturligvis ikke er nogen som helst Tvang overfor de smaa Stater med Hensyn til, at de skal holde et Forsvarsvæsen i Forhold til Landets Indbyggertal eller økonomiske Evne, det er der slet ikke Tale om, og han mener selv, at Afrustning vilde være det fornuftigste for Smaa-staterne. Man har anført, at der er andre, som siger: Vi gaar ud fra, at de dog maa have noget; men Robert Cecil kan man vel ikke saadan skubbe til Side, det er vel den Mand, der indenfor Folkeforbundet har gjort det største Arbejde, og han er fuldt klar over, hvad Folkeforbundet mener og tænker om de smaa Staters Pligt til at have et Forsvarsvæsen. Med dette for Øje og uden, at der er nogen fra de andre Partier, der tør paastaa, at der stilles direkte Krav fra Udlandet, siger jeg, at det betyder saa meget, at en Mængde Mennesker ude i Landet siger: Vi er selvfølgelig klare over, at Danmarks Lidenhed er af den Be-